

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/384/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3212204590
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Natália Čekanová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3212204590.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Natálie Čekanovej a členiek senátu JUDr. Dariny Legerskej a Mgr. Ivany Šlesarovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO 36 864 421, proti žalovanému Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 6C/205/2012 - 102 zo dňa 20. februára 2014, takto

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplata sumy 175 Eur z titulu majetkovej škody a sumy 331,92 Eur z titulu nemajetkovej ujmy a náhrady trov konania. Rozhodnutie odôvodnil tým, že mal preukázané, že dňa 25.10.2006 žalobca ako oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie domáhal vymoženiu pohľadávky na podklade exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu voči povinnému Petrovi Bublovi. Exekučné konanie bolo vedené na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod spis. zn. 4Er/1653/2008, dňa 02.11.2006 požiadal súdny exekútor o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, toto poverenie bolo udelené súdnemu exekútorovi dňa 12.11.2007. Dňa 13.10.2010 bol exekučnému súdu doručený návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora. O tomto návrhu exekučný súd rozhodol dňa 11.04.2011 pod uznesením č.k. 4 Er/1653/2008-22. Následne uznesením č.k. 4Er/1653/2008-33 zo dňa 01.08.2012 bola exekúcia vyhlásená za neprípustnú a zastavená. Toto rozhodnutie bolo na odvolanie oprávneného potvrdené odvolacím súdom a nadobudlo právoplatnosť dňa 15.03.2013. Súd prvého stupňa po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil § 44 ods. 8 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.12.2006, ďalej § 3 ods. 1 písm. d), § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3 písm. a), b), c), d) zákona č. 514/2003 Z.z. ako aj § 3 ods. 1, § 103, § 104 ods. 2 a § 154 ods. 1 O.s.p.. Zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná a preto ju zamietol. Žalobcom tvrdené nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonnej lehote, resp. prieťahy v exekučnom konaní, súd prvého stupňa vyhodnotil tak, že keď exekučný poriadok v ust. § 44 ods. 8 stanovuje 30 - dňovú lehotu na rozhodnutie súdu o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora, ktorá v danej veci nej bola dodržaná, tak

v tejto súvislosti došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Napriek zistenému nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu, žalobcovi náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy nepriznal, lebo exekúcia bola vyhlásená za neprípustnú a zastavená. Konštatoval, že žalobca nepreukázal výšku

majetkovej škody relevantnými dôkazmi a na jej preukázanie, ani nenavrhol žiaden dôkaz, a škoda nevyplýva ani z exekučného spisu. Taktiež nepreukázal, že priamu príčinnú súvislosť medzi rozhodnutím exekučného súdu, ktoré nebolo vydané v zákonnej lehote a majetkovou škodou. Pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, bolo by možné ju žalobcovi priznať v prípade, že by iba samotné konštatovanie o porušení práva nebolo dostatočným zadostučením, mal však za to, že konštatovanie porušenia práva žalobcu je dostatočným zadostučením. Stotožnil sa s tým názorom žalovaného, že uplatňovanie nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy žalobcom v peniazoch je výkonom práva, ktorý odporuje dobrým mravom, a to aj tým najzákladnejším pravidlám slušnosti. Postup žalobcu považoval za nekalý, v rozpore s dobrými mravmi, keď žalobca sa snaží získať finančné prostriedky od štátu za prietahy exekučného súdu v konkrétnej exekučnej veci, hoci sám spôsobil nespôsobilosť exekučného titulu a exekúcia nemala byť vôbec vedená a bola aj z toho dôvodu zastavená. Zdôvodnenie uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy považoval v súvislosti s označenou exekučnou vecou za zjavne neopodstatnené, keď podčiarkol, že riziká, ktorým mal byť žalobca vystavený v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, nie sú ničím preukázané a podložené. Žalobcom požadovaný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je nedôvodný aj z toho dôvodu, že ako oprávnený v exekúcii zanedbal prevenčnú povinnosť, žiadnym spôsobom sa od podania návrhu na zmenu exekútora až do rozhodnutia o ňom nezaujímal, aké sú príčiny, pre ktoré nebola dodržaná zákonná lehota. Konštatoval, že dokazovanie oboznámením znaleckého posudku č. 1/2013, vypracovaný znalcom

dV., PhD. na žiadosť žalobcu za účelom zistenia, či je právom EÚ zakázané, aby majetkové spory, v ktorých zmluvnou stranou je spotrebiteľ, mohli byť rozhodované rozhodcom alebo rozhodcovským súdom v rozhodcovskom konaní nevykonali, nakoľko tento dôkaz je pre konanie bez právneho významu. Z ústavnej sťažnosti, ktorú mal žalobca v tejto veci podať, vyplýva, že žalobca mienil v tomto konaní navrhnuť vypočutie svedkov, a to z osôb pôsobiacich na súde vo vzťahu k nesprávnemu úradnému postupu súdu. K tomu uviedol, že žalobca riadnym procesným spôsobom v konečnom dôsledku takýto dôkaz nenavrhol, napriek tomu však konštatoval, že v prejednávanej veci by bolo nadbytočné vykonávať akékoľvek dokazovanie výsluchom svedkov, keď jediným objektívnym dôkazom o prípadných prietahoch v konaní, resp. o inom nesprávnom úradnom postupe súdu môže byť iba exekučný spis, z ktorého sú zrejme všetky úkony a rozhodnutia súdu v danej veci, ako aj dĺžka konania a čas vykonávania jednotlivých úkonov. Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil aplikáciou § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov, že

v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 221 ods. 1 O.s.p. a to, že v spojení s ust. § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. sa mu postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., v konaní rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g) O.s.p.), súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p., súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonali navrhnuté dôkazy, zároveň dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatňované a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd prvého stupňa vec prejednal v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu postupujúc podľa § 101 ods. 2 O.s.p, hoci on, žalobca riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania. Poukazoval na to, že žalobca ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť k týmto dôkazom o prednesoch vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Kontradiktórnosť súdneho procesu sa neobmedzuje len na oprávnenie vyjadrovať sa k tvrdeniam protistrany, ale vzťahuje sa aj na rovnaké oprávnenie voči dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy. V danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, a pritom súd prvého stupňa vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám. Je názoru, že súd prvého stupňa sa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval jeho žiadosť o odročenie nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu. Rovnako mu nedal možnosť vyjadriť k tvrdeniam žalovaného, hoci pri svojom rozhodovaní z nich vychádzal a uviedol ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Uviedol, že písomne upovedomil súd prvého stupňa o skutočnostiach nasvedčujúcich k tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu je potrebné z konania vylúčiť, pričom okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených veciach a skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu nič nemení na tom,

že v jeho očiach a objektívne aj v očiach verejnosti, nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Názor krajského súdu vo veci nestrannosti sudcu pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, neobstojí, a on podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie tohto rozhodnutia. Poukázal tiež na judikatúru Ústavného súdu SR, koncepciu spravodlivého súdneho konania a uviedol, že kontradiktórnosť súdneho procesu sa neobmedzuje len na oprávnenie vyjadrovať sa k tvrdeniam protistrany, ale aj na rovnaké oprávnenie voči dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy, pričom nie je ani dôležité to, či tieto skutočnosti boli známe iba jednej strane, alebo žiadnej z nich. Namietal, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je v odôvodnení rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. V odôvodnení rozhodnutia sa zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti konaním dlžníka. Úplne ignoroval všetky jeho tvrdenia o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu udržiavania a správy informačného systému a z titulu výdajov, na administratívne spracovanie textov, publikačné výdaje, poštovné a telekomunikačné výdaje. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vôbec nie je zrejmé akou úvahou súd dospel k presvedčeniu, že mu majetková škoda nevznikla. Rovnako sa to však týka chýbajúcich dôvodov pri nemajetkovej ujme. Napriek tomu, že skutkový dej a základ v tomto konaní je jedinečný, odôvodnil negatívne rozhodnutie vo veci rovnakými dôvodmi, ako v iných svojich rozhodnutiach. Hodlal v konaní pred súdom prostredníctvom vykonaného pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody znaleckým posudkom, ktorého vyhotovenie si zabezpečil. Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí neuviedol, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, hoci zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase a pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup, zistil porušenie práva. Za irelevantné považoval úvahy súdu prvého stupňa o tom aké spôsoby judikovania pohľadávky si on, žalobca zvolil a tiež úvahy o podstate a rozsahu podnikateľského rizika. Problémy, ktoré boli vyvolané v právnej sfére žalobcu nerešpektovaním zákonnej lehoty zo strany exekučného súdu svedčia o potrebe nastoliť spravodlivosť poskytnutím finančnej satisfakcie za porušené práva. Žiadal preto, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok okresného súdu je potrebný ako vecne správny potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. V nadväznosti na § 219 ods. 2 O.s.p. sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s vecne správnym a vyčerpávacím odôvodnením napadnutého rozhodnutia, na ktoré v celom rozsahu poukazuje.

Súd prvého stupňa svojim postupom v konaní neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak konajúci súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil, aj náležite vyhodnotil (nález Ústavného súdu SR sp.zn. III ÚS 36/2010). Jeho úvahy a dôvody podporujú príslušný záver o nedôvodnosti nároku navrhovateľa. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je presvedčivé, premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako aj záver, ku ktorým na základe týchto premís dospel sú pre právnickú, ale i laickú verejnosť prijateľné, racionálne aj spravodlivé.

Žalobca založil svoj nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch v prejednávanej veci na tom skutkovom základe, že exekučný súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote 30 dní od doručenia návrhu oprávneného exekučnému súdu. Zo skutkového stavu zisteného v prejednávanej veci tak síce vyplýva, že zo strany exekučného súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu v tom zmysle, že rozhodnutie o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora nebolo vydané v zákonnej lehote. Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu alebo nesprávnym úradným postupom však nie je absolútne, ale podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jeho uplatnenie. Okrem samotného nesprávneho úradného postupu musia byť súčasne splnené aj ďalšie podmienky a to vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. V tomto smere odvolací súd zdôrazňuje,

že na to, aby bolo možné zaoberať sa vznikom skutočnej škody a nemajetkovej ujmy je potrebné najskôr zistiť, že bol splnený prvý predpoklad zodpovednosti žalovaného za škodu podľa § 9 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3 zák.č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013 o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, spočívajúci v existencii nesprávneho úradného postupu v danej veci tak prvostupňový súd, ani odvolací súd existenciu tohto predpokladu z vyššie uvedených objektívne udržateľných dôvodov nezistil.

Odvolací súd zdôrazňuje, že čo sa týka nesprávneho úradného postupu v dôsledku prieťahov v exekučnom konaní, je nutné konštatovať, že existenciu zbytočných prieťahov v súdnom konaní môže určiť len Ústavný súd SR, ktorý má právomoc rozhodovať o porušení ústavných práv fyzických a právnických osôb. Napriek tomu súd poukazuje na judikatúru Ústavného súdu SR (1ÚS 27/02, 1ÚS 197/03, 1ÚS 38/04), podľa ktorej dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej je aj zistenie, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy. Nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významným prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy. V zmysle záverov Ústavného súdu SR potom možno konštatovať, že rozhodnutie o zmene súdneho exekútora za stavu, kedy exekučný súd pred vydaním rozhodnutia vyzval súdneho exekútora na predloženie exekučného spisu, a vyúčtovanie trov exekúcie, nemožno považovať za prieťahy v súdnom konaní, ktoré by mali nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, ani že v prejednávanej veci rozhodoval vylúčený sudca. Predmetná vec bola na súde prvého stupňa pridelená na pojednanie a rozhodnutie sudcovi JUDr. Radoslavovi Svitanovi, PhD. O námietke zaujatosti vznesenej žalobcom rozhodol Krajský súd v Trenčíne uznesením č.k. 4NcC/489/2012-16 zo dňa 19.10.2012 tak, že sudcu JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. vylúčil z pojednávania a rozhodovania veci. Zároveň rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Bánovce nad Bebravou Mgr. Miriam Manová, JUDr. Mária Vrtochová a Mgr. Marek Anovčín nie sú vylúčení z pojednávania a rozhodovania veci. Na základe pokynu č. 23/2012 náhodným výberom elektronickou podateľňou bola predmetná vec pridelená sudcovi Mgr. Marekovi Anovčínovi, ktorý ako zákonný sudca vo veci rozhodol. Odvolací súd skúmajúc dôvodnosť uplatneného odvolacieho dôvodu zo strany žalobcu dospel k záveru, že na strane zákonného sudcu nie je existencia žiadnej okolnosti, ktorá by ho v zmysle § 14 a nasl. O.s.p. vylučovala z pojednávania a rozhodovania vo veci vzhľadom na pomer k veci a účastníkom konania. Z vyjadrenia zákonného sudcu vyplýva, že ide o opakované oznámenia tých istých skutočností na vylúčenie zákonného sudcu, o ktorých už v tejto veci bolo rozhodnuté zákonným sudcom. Odvolací súd v konaní nezistil z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. žiadne skutočnosti predstavujúce dôvod na vylúčenie tohto sudcu a takýto vzťah nie je možné odvodiť ani z údajov žalobcu. Dôvodom na pochybnosti o nezaujatosti namietaného sudcu nemôžu byť ani úvahy žalobcu založené na skutočnosti, že súd prvého stupňa svojim nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) zapríčinil vznik škody na strane žalobcu, lebo táto skutočnosť sama o sebe nevypovedá nič o vzťahu namietaného sudcu k účastníkom a k prejednávanej veci a nemožno z nej odvodiť, že by bola spôsobilá ovplyvniť jeho nestranné rozhodnutie. Z týchto dôvodov odvolací súd vyhodnotil uplatnenú odvoláciu námietku žalobcu ako nedôvodnú.

Nie je pravdivé tvrdenie žalobcu v odvolaní, že súd prvého stupňa pojednal vec v jeho neprítomnosti, ako aj v neprítomnosti jeho právneho zástupcu, hoci sa včas riadne ospravedlnil a požiadal o odročenie pojednávania. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že žiaden z účastníkov nepožiadal včas o odročenie pojednávania z dôležitých dôvodov, preto postup súdu prvého stupňa ust. § 101 ods. 2 O.s.p bol správny.

Rovnako ďalšie odvolacie námietky zo strany žalobcu neobstoja z dôvodu, že žalovaný sa k podanému návrhu vyjadril písomne a toto vyjadrenie bolo doručené žalobcovi prostredníctvom právneho zástupcu dňa 14.03.2013, termín pojednávania kedy o veci rozhodol súd prvého stupňa bol určený na deň 20.02.2014, teda žalobcovi nebola súdom odňatá možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam žalovaného v

konaní. Túto možnosť nevyužil ani po poučení podľa ust. § 120 ods. 4 O.s.p., ktoré mu bolo doručené dňa 18.12.2012 a 09.12.2013 o tom, že všetky dôkazy a skutočnosti musí predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie podľa ust. § 115a O.s.p., najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v ust. § 205a.

Odvolací súd rovnako nezistil, že by súd prvého stupňa v prejednávanej veci aplikoval nesprávne právne predpisy a preto v konečnom dôsledku rozhodnutie ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. a v podrobnostiach v zmysle § 219 ods. 2 odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1, 2 O.s.p., kedy úspešnému žalovanému v konaní náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, nakoľko tento si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a z obsahu spisu mu trovy odvolacieho konania nevyplývajú.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule.